

Onderwerp Semi permanente opvanglocaties voor vluchtelingen uit Oekraïne	
Nummer	2022/840419
Portefeuillehouder	Wienen, J.
Programma/beleidsveld	6.2 Gemeentelijk bestuur
Afdeling	PCM
Auteur	Dieben, G.C.
Telefoonnummer	023-5113263
Email	wdieben@haarlem.nl
Kernboodschap	Miljoenen mensen vluchten uit Oekraïne om aan de verschrikkingen van de oorlog te ontkomen, ook naar Nederland. De Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) moet zorgen voor 2.787 gemeentelijke opvangplaatsen voor Oekraïense vluchtelingen. Haarlem heeft met de regio afgesproken 824 gemeentelijke opvangplaatsen te realiseren. Dat is naast de Oekraïense vluchtelingen die door particuliere gastgezinnen worden opgevangen in Haarlem. Circa 328 gemeentelijke opvangplekken zijn al gerealiseerd in hotels en appartementen in het centrum, op een cruiseschip in Haarlem-Noord en op plekken verspreid over kleinere locaties in Schalkwijk. Daarnaast zijn er circa 100 bedden voor crisisopvang in de Beijneshal bij het station. Met dit collegebesluit wordt besloten aanvullend de volgende opvangplekken te realiseren: - 64 Opvangplekken voor maximaal 12 maanden in een paviljoen op het Sonnebornterrein, aan de Spaarndamseweg 466;- Circa 125 tijdelijke opvangplekken in een kantoorpand aan de Meester Lottelaan 301;- Maximaal 120 opvangplekken in tijdelijk woonunits op een locatie aan de Laan van Decima. Het gaat in alle gevallen om tijdelijke voorzieningen. Indien de locaties niet meer nodig zijn voor Oekraïners, dan wordt onderzocht of andere doelgroepen hier tijdelijk gebruik van kunnen maken. Onderzocht wordt of het mogelijk is om in de locatie aan de Laan van Decima al eerder andere doelgroepen (asielzoekers of statushouders) op te opgevangen, in plaats van Oekraïners. Voor de Laan van Decima geldt daarnaast dat randvoorwaarden omtrent milieu nader moeten worden uitgezocht.
Behandelaar voor commissie	Dit collegebesluit wordt ter informatie naar de Commissie Bestuur en de Commissie Ontwikkeling gestuurd.

Relevante eerdere besluiten	– RIB 2022/461375, oorlogsgeweld in Oekraïne, college 8 maart 2022 – RIB 2022/479501, huidige stand van zaken opvang vluchtelingen uit Oekraïne, college 15 maart 2022 – RIB 2022/523519, Stand van zaken opvang vluchtelingen uit Oekraïne, college 22 maart 2022 – RIB 2022/561751, Huidige stand van zaken opvang Oekraïense vluchtelingen, college 5 april 2022 – Raadsstuk 2022/620552, Beschikbaar stellen budget voor opvang Oekraïners, raad 2 juni 2022
Besluit College d.d. 27 juni 2022	Het college van burgemeester en wethouders Besluit: 1. Op het Sonnebornterrein aan de Spaarndamseweg 466 tijdelijk een paviljoen te plaatsen voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne en daarvoor een gebruiksovereenkomst te sluiten met de eigenaar van de grond vanaf juli voor maximaal een jaar; 2. Het kantoorpand aan de Meester Lottelaan 301 tijdelijk in te zetten voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne en daarvoor een huurovereenkomst te sluiten met de eigenaar van het pand. Indien het pand niet meer nodig is voor Oekraïners wordt onderzocht of andere doelgroepen hier tijdelijk gebruik van kunnen maken; 3. Te onderzoeken of op één van de braakliggende terreinen bij Laan van Decima tijdelijk units geplaatst kunnen worden voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne, voor statushouders of voor asielzoekers, en indien dit mogelijk is over te gaan tot realisatie van de units. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

De Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) moet zorgen voor 2.787 gemeentelijke opvangplaatsen voor Oekraïense vluchtelingen. De gemeente Haarlem heeft met de regio afgesproken om 824 gemeentelijke opvangplaatsen te realiseren. Tot nu toe zijn 140 opvangplekken gerealiseerd in appartementen en hotels in het centrum, 148 plekken op een cruiseschip in Haarlem-Noord en 40 plekken verspreid over kleinere locaties in Schalkwijk. Naast de reguliere opvangplaatsen is noodopvang voor circa 100 personen beschikbaar in de Beijneshal. De hal wordt momenteel gebruikt voor de tijdelijke opvang van asielzoekers waarvoor geen plek meer is bij het COA. Dat betekent dat aanvullend nog plekken nodig zijn.

De gemeente wil deze noodzakelijke plekken als volgt realiseren:

- Plaatsen tijdelijk paviljoen met 64 opvangplekken op het Sonnebornterrein, aan de Spaarndamseweg 466;
- Omvormen kantoorpand Meester Lottelaan 301 tot circa 125 tijdelijke opvangplekken;
- Plaatsen tijdelijke woonunits met maximaal 120 opvangplekken op een locatie aan de Laan van Decima (onder voorbehoud van randvoorwaarden milieu).

Ook wordt de mogelijkheid voor het inzetten van een tweede kantoorpand onderzocht.

Paviljoen Sonnebornterrein

De eigenaar van het braakliggende terrein aan de Spaarndamseweg 466, VORM, wil de grond tijdelijk in gebruik geven aan de gemeente voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. De bedoeling is om hier tijdelijk een paviljoen neer te zetten met 64 slaapplekken. Er is een gedeelde keuken en gedeeld sanitair. Volgens planning zal het paviljoen eind juli in gebruik zijn. De ontheemden zullen begeleid worden door Leger des Heils dat ook het locatiemanagement doet voor het cruiseschip dat aan de overkant van het Sonnebornterrein in het Spaarne ligt. In tegenstelling tot de boot, waar alleen tweepersoonskamers zijn, is het paviljoen meer geschikt voor grotere groepen of families. Indien gewenst kan ook ruimte voor huisdieren worden gemaakt, dat is op de boot niet mogelijk. De omgeving is reeds geïnformeerd over de opvang en zal worden uitgenodigd om het paviljoen te komen bekijken zodra het paviljoen er staat. Het paviljoen zal hier minimaal 6 maanden en maximaal 12 maanden staan.

Kantoorpand Meester Lottelaan 301

De gemeente gaat het leegstaande kantoorpand aan de Meester Lottelaan 301 huren ten behoeve de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Met de eigenaar is overeengekomen en huurovereenkomst te sluiten voor 12 tot 24 maanden. Als de situatie in Oekraïne verandert dan is er de mogelijkheid om andere groepen tijdelijk te huisvesten; zoals bijvoorbeeld statushouders, asielzoekers of studenten. Indien na afloop van de 24 maanden het opportuun is het pand langer als opvanglocatie in gebruik te houden (eventueel ook voor anderen dan Oekraïners), dan treden de gemeente en de eigenaar met elkaar in overleg.

De gemeente laat het kantoorpand verbouwen om het geschikt te maken voor de tijdelijke opvang en vraagt daarvoor de benodigde vergunningen aan. Tevens huurt de gemeente een locatiemanager in die de vluchtelingen zal begeleiden. De bedoeling is om het pand uiterlijk in november van dit jaar in gebruik te nemen voor circa 125 personen.

Woonunits aan de Laan van Decima

De gemeente heeft containerunits gehuurd voor de opvang van circa 120 personen. Per 30 slaapplekken is er gedeeld sanitair en er wordt ook een paviljoen gebouwd waar gezamenlijke keukens in komen en een woon-/eetruimte. De woonunits zijn bedoeld voor tijdelijk gebruik en zullen minimaal 18 maanden blijven staan en met de mogelijkheid het huurcontract te verlengen met in ieder geval 6 maanden. Ook hier is sprake van woonbegeleiding. Een deel van de woonunits zal ook geschikt zijn voor mensen met huisdieren.

In navolging van de opdracht van het kabinet om versneld statushouders naar de gemeenten te halen en de nijpende situatie in het AZC in Ter Apel, kan worden overwogen om in de woonunits geen Oekraïners maar anderen tijdelijk op te vangen. Indien het college daarover afspraken maakt, bijvoorbeeld met het COA, dan wordt de gemeenteraad daarover geïnformeerd.

Er is gekozen voor de Laan van Decima omdat deze grond eigendom is van de gemeente en omdat het op deze plek de bedoeling is in de toekomst, als onderdeel van de ontwikkelzone Oostpoort, gemengde functies waaronder ook woningen te realiseren. Bovendien zijn voorzieningen zoals water, elektriciteit en riolering in de nabije omgeving beschikbaar en uit eerder bodemonderzoek blijkt dat de bodem niet of niet ernstig vervuild is. Het is aannemelijk dat de bodem geschikt is voor het realiseren van de vluchtelingenlocatie. Nader bodemonderzoek zal dat definitief uit moeten wijzen. Er zijn verschillende braakliggende kavels langs de Laan van Decima maar de grond die grenst aan het gebouw van Ikea, komt het meest in aanmerking. Op dit terrein stonden voorheen tijdelijk bussen van Connexxion. Nu is er tijdelijk een opslagdepot voor materialen voor het project voor de reconstructie van het Houtplein. In overleg met de aannemer zal het depot verschoven worden.

In de huidige situatie is wonen op deze plek niet zonder meer mogelijk en niet passend in het bestemmingsplan. De bedoeling is op zeer korte termijn te onderzoeken of en onder welke voorwaarden het wel mogelijk is om hier een tijdelijke opvangvoorziening te realiseren. Overleg met de bedrijven in de omgeving zal deel uit maken van het onderzoek.

Ook voor deze locatie huurt de gemeente een locatiemanager in. Als alles volgens planning verloopt dan kan ook deze locatie in november in gebruik genomen worden voor circa 120 personen.

2. Besluitpunten college

1. Op het Sonnebornterrein aan de Spaarndamseweg 466 tijdelijk een paviljoen te plaatsen voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne en daarvoor een gebruiksovereenkomst te sluiten met de eigenaar van de grond vanaf juli voor maximaal een jaar;
2. Het kantoorpand aan de Meester Lottelaan 301 tijdelijk in te zetten voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne en daarvoor een huurovereenkomst te sluiten met de eigenaar van het pand. Indien het pand niet meer nodig is voor Oekraïners wordt onderzocht of andere doelgroepen hier tijdelijk gebruik van kunnen maken;
3. Te onderzoeken of op één van de braakliggende terreinen bij Laan van Decima tijdelijk units geplaatst kunnen worden voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne, voor statushouders of voor asielzoekers, en indien dit mogelijk is over te gaan tot realisatie van de units.

3. Beoogd resultaat

Het doel is het realiseren van de benodigde opvangplekken voor ontheemden uit de Oekraïne. Het inzetten van de drie locaties ten behoeve van de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne is nodig om aan de regionale verplichtingen om 2.787 vluchtelingen te huisvesten in gemeentelijke opvang, te kunnen voldoen. De gemeente Haarlem streeft ernaar te voldoen aan de afspraak om 824 plekken te realiseren.

4. Argumenten

1. Met de realisatie van de drie voorzieningen komt Haarlem tegemoet aan de afspraken met de regio

Er wordt een variatie aan gemeentelijke opvangmogelijkheden gerealiseerd: hotels, cruiseschip, omvormen bestaand vastgoed en tijdelijke gebouwen. Het voordeel van de drie nog te realiseren voorzieningen, ten opzichte van de hotels en het cruiseschip, is dat mensen zelf kunnen koken en meer zelfstandig hun dagelijks leven kunnen leiden.

Als de drie locaties gereed zijn dan zijn er circa 637 gemeentelijke opvangplekken in Haarlem gerealiseerd, naast de 100 noodopvangplekken in de Beijneshal. Dat betekent dat nog aanvullende plekken nodig zijn om volledig aan de afspraken te voldoen.

2. Er is al budget voor de opvang beschikbaar gesteld

Op 2 juni is het raadsstuk [2022/620552](#) 'Beschikbaar stellen budget voor opvang Oekraïners' vastgesteld door de gemeenteraad. De realisatie van de drie opvangvoorzieningen past binnen het budget en de kosten worden vergoed door het Rijk. Naast de 700 euro per week per gerealiseerde opvangplek, stelt het Rijk budget beschikbaar voor transitiekosten. Transitiekosten zijn kosten die de gemeente maakt voor bijvoorbeeld het verbouwen van het pand aan de Meester Lottelaan en het plaatsen van de wooncontainers.

3. Voor het realiseren van de opvangplekken wordt een omgevingsvergunning aangevraagd

Voor alle drie de locaties geldt dat het realiseren van de tijdelijke huisvesting volgens het bestemmingsplan niet is toegestaan. De omgevingsvergunningen voor alle drie de locaties worden met een reguliere procedure behandeld en kunnen dus snel worden verleend (binnen 8 weken).

4. De omgeving van de drie locaties wordt geïnformeerd over de opvangplekken

Over het Sonnebornterrein is de buurt al geïnformeerd en voor de andere twee locaties geldt dat de omgeving wordt geïnformeerd nadat het college deze nota heeft vastgesteld. De omgeving participeert dus niet in de besluitvorming over de plekken waar vluchtelingen uit Oekraïne (of anderen) tijdelijk worden opgevangen. In de overweging is meegenomen dat het om een crisissituatie gaat en dat het om tijdelijke voorzieningen gaat. Uiteraard kan de omgeving wel aandachtspunten meegeven voor de realisatie of de situatie gedurende het gebruik van de locaties. Gedurende het gebruik van de opvangplekken kan de omgeving met vragen terecht bij het locatiemanagement dat er bij iedere locatie voor zorgt dat goed contact wordt onderhouden met de buurt.

5. Risico's en kanttekeningen

1. Mogelijk zijn de opvangplekken niet voor lange tijd nodig

Het paviljoen op het Sonnebornterrein blijft daar 6 tot 12 maanden staan. Voor de Meester Lottelaan geldt dat de opvanglocatie in ieder geval 12 tot 24 maanden in stand blijft en voor de Laan van Decima gaat het om minimaal 18 maanden. Indien de situatie in Oekraïne wijzigt en mensen uit Oekraïne weer terugkeren, dan kunnen de locaties ingezet worden voor andere doelgroepen. Voor zowel de Meester Lottelaan als de Laan van Decima blijft de mogelijkheid open om de voorziening

langer dan nu gepland in stand te houden, zolang dit geen invloed heeft op de planning van de ontwikkeling van reguliere woningen. Voor Laan van Decima kan ook de overweging gemaakt worden om de locatie vanaf de start in november al in te zetten voor statushouders of asielzoekers.

2. Tegen het verlenen van een omgevingsvergunning kan bezwaar worden gemaakt

Dat geldt voor alle drie de locaties maar met name bij de Laan van Decima is er een risico. De Waarderpolder is namelijk een gezoneerd industrieterrein waar gevoelige bestemmingen (zoals bijvoorbeeld wonen) niet zijn toegestaan. Dat betekent dat de opvanglocatie niet beschermd wordt tegen de negatieve effecten van de aanwezige bedrijven. Bovendien kan blijken dat de realisatie van de opvang beperkingen voor de omliggende bedrijven met zich meebrengt. Daar staat tegenover dat met het vaststellen van de ontwikkelvisie Oostpoort al vooruitgelopen wordt op de mogelijke bouw van woningen op deze plek in de Waarderpolder.

Gezien de noodzaak en vanwege de tijdelijkheid van de opvanglocatie verwacht het college dat de locatie in de Waarderpolder toch acceptabel is. Het college gaat in gesprek met de omringende bedrijven om de risico's op negatieve effecten voor de bedrijven en bezwaar tegen de omgevingsvergunning zo veel mogelijk weg te nemen.

Als het uiteindelijk niet lukt om een terrein aan de Laan van Decima in te zetten voor de realisatie van de tijdelijke woonunits, dan zal daarvoor een andere plek in Haarlem gezocht worden.

6. Duurzaamheidsparagraaf

Voor de realisatie van de semipermanente opvangplekken wordt gekozen voor flexibele oplossingen. De tijdelijke huisvesting op het Sonnebornterrein en Laan van Decima zal bestaan uit modulaire bouwsystemen. Deze worden door de gemeente gehuurd voor de periode dat ze nodig zijn voor de opvang van ontheemden. Daarna neemt de eigenaar de tijdelijke gebouwen weer terug en plaatst ze elders. Het paviljoen op het Sonnebornterrein heeft al eerder dienst gedaan als GGD priklocatie voor corona vaccinatie. Voor de Meester Lottelaan geldt dat een bestaand kantoorpand gebruikt wordt waarvan alleen het interieur moet worden aangepast. Voor de inrichting wordt zo veel mogelijk gebruik gemaakt van gehuurd meubilair en tweedehands spullen. Daarvoor wordt samengewerkt met Snuffelmug.

7. Groenparagraaf

De beide locaties, Sonnebornterrein en Laan van Decima, betreffen een braakliggend en nauwelijks begroeid terrein. Er hoeven geen bomen of ander groen verwijderd te worden ten behoeve van de werkzaamheden. Een bezoek ter plekke moet uitwijzen of op de terreinen beschermde plant- en diersoorten aanwezig zijn en of het waarschijnlijk is dat met de plannen vaste rust- en verblijfplaatsen of een belangrijk leefgebied wordt aangetast van de in de Wet natuurbescherming beschermde soorten. Bij de Meester Lottelaan zijn er geen veranderingen in de openbare ruimte als gevolg van de opvang.

Om het effect op Natura 2000-gebieden als gevolg van het voorgenomen gebruik van de opvanglocaties te beoordelen, wordt een stikstofdepositieberekening (AERIUS-berekening) uitgevoerd. Significante negatieve effecten worden echter niet verwacht.

In overleg met het Hoogheemraadschap van Rijnland wordt bepaald of watercompensatie als gevolg van de realisatie van de tijdelijke opvanglocaties op het Sonnebornterrein en bij Laan van Decima noodzakelijk is en worden afspraken gemaakt over afvoer van regenwater.

8. Uitvoering

Na het vaststellen van deze collegenota wordt de omgeving van de drie locaties geïnformeerd. Tevens worden vergunningen aangevraagd en wordt de realisatie van de opvanglocaties voorbereid. Daarna wordt overgegaan tot realisatie van de opvangplekken en worden de locaties in gebruik genomen. Indien de locatie Meester Lottelaan niet meer nodig is voor Oekraïners wordt onderzocht of andere doelgroepen hier tijdelijk gebruik van kunnen maken. Indien de Laan van Decima niet wordt ingezet voor de opvang van Oekraïners maar voor andere doelgroepen, dan worden afspraken over vergoeding van de kosten gemaakt met de betrokken partijen en dan wordt de gemeenteraad daarover geïnformeerd.

Indien uit onderzoek blijkt dat Laan van Decima niet geschikt is voor het plaatsen van de woonunits, dan wordt een andere plek in Haarlem hiervoor gezocht en dan wordt de gemeenteraad daarover geïnformeerd.